

Rationale Vtrivsque Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Capvt Tertivm. In quo Auctor sequitur agere de eadem materia
Ecclesiasticæ libertatis nouas afferens rationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61615](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61615)

Felin. in c
 2.col. 1.
 de maior.
 obed. &
 Roc. de
 consuet.
 fo. 51. col.
 4. & Reb.
 in concor.
 in sub. de
 protec. n.
 36. lib. 5.
 9. fin. ver.
 omnium
 autem ex-
 ceptionū,
 & idem
 clar. eodē
 lib. q. 77.
 ver facie-
 res struari
 Abbasco-
 sil. 83. in
 primis
 verb. lib.
 1. ac alij ci-
 tati d. cla-
 rum, qui
 etiam eodē
 li. 5. c. 36.
 ver. 12.
 Ancid. c.
 2. q. 14.
 Alex. a.
 Saxo Fer.
 D. Apost.
 1. ad cor.
 c. 5.
 Antonius
 Derton.
 illucid.
 confess.
 pag. 106.

Comunicationis, vbi declarat, quod illa statuta, vel con-
 suetudines dicuntur esse cīa Ecc'esiā libertatē, qua
 veniunt contra Priuilegiū concessū Ecclesiæ viiuersa-
 li à Deo, vel a Papa, vel ab Imperatore, & hanc dicit
 esse cōmunē theoricā oīū doctorū, ut dicit Abbas, cl-
 ericos non posse huic priuilegio tacitē, vel expresse ro-
 nunciare, ut est tex. in capite, si diligēti, &c. & in ver. est
 autem sequitur: quod nec Clerici tenentur, citati per
 iudicē secularē occasione alicuius delicti corā eo p se,
 vel per procuratōrē cōparere, & exceptionē clericatus
 præponere, ut dicit Arcidiaconus in cap. 2. & est com-
 munis opinio, ut attestatur Felinus in c. Vniens &c.

Præterea B. Alexáder Inřa Saxoferrato vbi supra, de-
 clarat Sacerdotū immunitatē, & Ecclesiasticā liberta-
 té, auctorit D. Apost. dicētis de semetipso: sed ego sub
 nullius redigar potestate, &c. ergo immunis, & sic de
 alijs &c. & Antonius miritius Dertthonensis noster
 in suo Confessariorum dilucidario, loquens de Cas-
 bus ex consuetudine Episcopis reseruatis, dicit, Homi-
 cidiū voluntarium consumatum, chrimen falsarij
 & violationem Ecclesiasticæ libertatis, seu immunita-
 tis esse Episcopis reseruatam &c. ergo sequitur idem
 quod supra nem pè Clericos omnes posse, & debere li-
 berē vti suo libero iure &c.

CAPVT TERTIVM

In quo Auctor sequitur agere de eadem materia Ecclesi-
 sticæ libertatis nouas afferens rationes.

Lvdouicus; noster Lusitanus egregie docet liberta-
 té, siue immunitatē ecclesiasticam esse de iure di-
 uino

uino de mente D. Anton. confirmatā, nam Gen. 47. vbi Ioseph Pharaoni totā terrā Egypci præter terram Sacerdotum subdidit, vbi quam plures alias adducit probationes, quæ breuitatis causa omittuntur &c. & idē Doctor eodem libro dicit omnem legem præjudicantem eidem libertati Ecclesiasticæ irritam esse &c.

Præterea Dñs Greg. nř Elpatensis vbi supra, tangit, ac probat eandem immunitatē Ecclesiasticam auctoritate D. P. Aug. per dictū mundanæ legis, qui plus pertinet, quam ei debetur, amittat, quod ei debetur. Vnde cum personæ Ecclesiasticæ nihil debeat Domini téporalib⁹, cū nō sint de eorū grege, ac iurisdictione, uti dictū est. Petentes itaq; huiusmodi iurisdictionē Ecclesiasticā, & vexātes meritò amittere debet cā, q̄ habent &c.

Præterea Michael Solon nř Hispanus multis modis & medijs probat iā dictā ecclesiasticā libertatem esse deiure diuino auctoritate Psal. 81. ver. Deus stetit in sinagoga deorū, in medio aut̄ deos iudicat, idest ecclesiasticos, dijudicat ipse, & sīm Psal. 104. dicit Deus Principibus secularibus. Nolite tangere Christos meos, idest ministros meos Sacerdotes, & per iā dictū Gen. 47. fecit Ioseph tributariam Regi totam terrā egypci præter Sacerdotum terram &c. nec utebatur Ioseph aliquo iure humano: sed solo naturali, & diuino, & auctoritate Salvatoris vbi Petrus dixit, filios Regis esse liberos à tributis &c. & ultimo sic, si hæc immunitas nō esset à iure diuino: sed humano, certè vel a iure imperatorio, vel à iure Pontificio, si primo modo, ergo Imperator posset suo arbitratu cadē priuilegia Cleri

lib. suarū
respon. cō
scient. ca-
suum cōg.
9 ad 7. ca-
sum in
princ.
D. Anton
p. 2. titul.
1.c. 13. &
sacris ca-
non. ac ci-
uil.
congre. ba-
bet die 8.
Iun. 1591
in solut. 2
casus in
prin. agēs
de immu-
nit. Eccle-
secunduno
iuris con-
sultos
Greg. El-
pa.
D. p. Aug
in psal. 18
ver. incli-
na cormēū
&c.
Michael
Solon lib.
de iust. &
iur. q. 67.
art. 1. cō-
cl. 3.
ps. 81. ps.
104. Gen.
47. Matt.
17.

cis concessa abrogare, q̄ esset maximum absurdū &c.
 si secundo modo; ergo Pontifex à se solo, vel de consé
 su Principū Christianorū &c. neutrū istorū mōdorū
 ergo sequitur quod dicta libertas sit de iure diuino, &
 idē Doctor eodem loco Cōclusione 4. docet, Clericos
 esse exēptos iure diuino, quantū ad gubernationē spi-
 ritualē, & non esse subiectos iudicio sacerdotali cuiuscū
 que Principis sacerdotalis. Quantum similiter ad guber-
 nationē tēporalem dicit, else exēptos, nec aliquo pacto
 esse subiectos in causis criminalibus vel ciuilibus cui
 cunque iudicio sacerdotali, non iure diuino: sed iure hu-
 mano Pontificio, & ciuali de consensu Principum, &
 idem doctor eodem loco Concl 5. diffusè docet huius
 modi exemptionē clericorū, esse maximē consonū, &
 conuenientem iuri diuino, p̄cipue auctoritate D.

D. Apost. Apostoli, a simili, sicut ad evitandū scandalum nō vi-
 1. ad cor. c detur congruum, iudicem infidelem iudicare fideles:
 6. ita à pari repugnare videtur, iudicem laicum iudica-
 re Religiosum &c ergo sequitur idem quod supra.

Barth vrbinas in m. tleloq.
 D. p. Aug. est liberos esse Regni filios, idest non esse vestigales
 verb lib. &c multo magis ergo liberi esse debent in quolibet re-
 Euang. q. gno terreno filii eidem Regni, sub quo sunt omnia
 23. regna terrena: idcirco idem Barth. in milleloquio S.
 Ambrosij verbo Sacerdos de mente eiusdē D. Ambro-
 sij in Conc. Aquileg non debet Sacerdos a laicis iudica-
 ri &c. idem eodem lib. verb. Papa de mente eiusdem
 D. Ambrosij in Epistola ad Anitum Papam nō debet

Sa-

Sacerdos, vel Papa à laicis iudicari propter suam excel-
lētiā &c. & idē eodē libro verb. Imperator de mēte eius-
dem D. Ambrosij, Ecclesia Dei est, utique Cēsari nō
dēt addici: quia ius Cæsarī non pōt esse Dei tēplū &c.

lib. 5 Epist.

Præterea 2. p. Decretorum, nullus Clericus conue-
niatur ad sacerdalem iudicem, exemplum de Constan-
tino Imperatore, qui in Synodo Nicena audiens quo-
rundam querelam corā se deferendam, dixit, Vos à ne-
mine dijudicari potestis &c. quia ad solum' Dei Iudi-
cium reseruamini, & caput continua. Ante Iudicē Ci-
vilem Sacerdotes non accusentur &c. & cap. 8. nemo
iudicabit primam sedem Iustitiam temperare deside-
rantem, & cap. 25. Violatores equidem possent impe-
diri, ne fungerentur munere suo, quoad diuina. In spi-
ritum sanctum blasphemant, qui sacros Canones vio-
lant, & infra, Priuilegia Ecclesiarum, & Sacerdotum in
temerata, ac iniuiolata cunctis decernimus, manere
temporibus, & leges Ecclesiasticas Apostolica aucto-
ritate firmamus, & peregrina sub mouemus iudicia,
& super eadem 2. Parte de mente D. Gregorij Papæ. c. 12. &
Excommunicatione subiaceat, qui Ecclesiastica præ-
dia inuadit, & infra de mente Nicolai Papæ excom-
municentur, qui Principum auctoritate res inuadent
Ecclesiasticas &c. de mēte D. Ambrosij diffusè agitur
de libertate Ecclesiastica, & inter cetera Glosatur il-
lud. Saluatoris reddite, quæ sunt Cæsarī Cesarī, & quæ
sunt Dei Deo &c. quod etiam glosat D.P. Aug. dicēs, p. 94. in
si Cesar querit in nūmo imaginē suā, De⁹ nō querit in
homine imaginem suā. Et ad hanc similitudinem &c.

cap. 2 q. 1.
c. illud ad
sacerdalem
iudicem.

c. 23.

principio.

Gg Præ.

Barth. Gi Præteca Barth. Githeus Talamellensis in suo libel
theus ad lo ad Remp. Venetā, de mente Sotī, docet eandē liber.
Remp. Ve tate Ecclesiasticam: quia sequeretur hoc maximum
ne.c. 2.
Sot. 4.sen. absurdum, quasi Sacerdotes nō essent liberi; sed sub-
dist. 25.ra diti laicis Principib⁹ &c. & sic finis p̄sentis capit⁹ &c.
e. 13.lect.
§ 49.

CAPVT QVARTVM.

In quo Auctōr sequitur agere de eadem materia,
alias afferens rationes.

B. Egid. nr̄ Rom. super Epist. D. Apost. ad Rom.
 verb. & carnis cuiā ne feceritis, dub. i. Privile-
 gijs Principum etiam apud Gentiles Clerici di-
 uinis vacantes operibus non tenebantur Principibus
 dare tributa, quod consonū est rationi: quia si Princi-
 pibus debentur tributa: ex eo quia vacant cōmuni bo-
 no humano: cum modus humanus, non sufficiat ad
 gubernandū cōmune bonū, nisi per diuinum auxiliū
 adiuuetur, Clerici aut̄ vacantes diuinis, & fundentes
 preces ad Deū, pro cōmuni bono, et ut Reges possint
 bene regere, & gubernare cōpēsāt Regibus si in aliud
 laborant pro eis: immō, non solum compēsant: sed et̄
 supererrogant: quia modus diuinus est in supplemen-
 tum modi humani: vnde plus faciunt Clerici Diuinis
 vacantes, pro Regibus, quā Reges pro ipsis: ideo ma-
 gis tenentur Reges tributa soluere Clericis: quam ē
 conuerso: & sic Clerici absoluuntur, à solutione tribu-
 de verb.
 Domini
 secundum
 matth. ser.
 § 47.
 D. p. Aug
 torum; accipit et̄ ibidē illud Genesis, vbi subiecit lo-
 seph per totā terrā Egypci præter Sacerdotū terrā &c.
 & idcirco D. P. Aug. de verbis Domini exponēs illud
 Mathei c. 22. quæ sunt Cæsaris Cæsari; &c. nihil am-
 plius